

Bakalářská práce

Ochranné doplňky – Funkční kabelky chránící oběť před útokem agresora

Studijní program:

B0212A270001 Návrhářství

Autor práce:

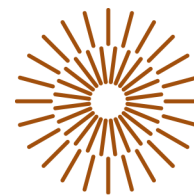
Veronika Johana Vedralová

Vedoucí práce:

Mgr. Jana Válková Střílková

Katedra designu

Liberec 2023

Zadání bakalářské práce

Ochranné doplňky – Funkční kabelky chránící oběť před útokem agresora

Jméno a příjmení:

Veronika Johana Vedralová

Osobní číslo:

T19000322

Studijní program:

B0212A270001 Návrhářství

Zadávací katedra:

Katedra designu

Akademický rok:

2021/2022

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše na téma násilí, způsoby obrany žen.
2. Výtvarné návrhy.
3. Technické a materiálové zkoušky.
4. Realizace vybraných doplňků.
5. Fotodokumentace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

tištěná/elektronická

Jazyk práce:

Čeština

Seznam odborné literatury:

1. Fashionary Bag Design. Fashionary International Limited, 2016. ISBN 9789887710806.
2. GUINNESS, L. Art as Jewellery. ACC Art Books, 2017. ISBN 9781851498703
3. PONĚŠICKÝ, Jan. *Agrese, násilí a psychologie moci: v životě i v procesu psychoterapie*. 2., dopl. vyd. Praha: Triton, 2010. Psyché (Triton). ISBN 978-80-7387-378-3.

Vedoucí práce:

Mgr. Jana Válková Střílková

Katedra designu

Datum zadání práce:

4. října 2021

Předpokládaný termín odevzdání: 5. ledna 2023

L.S.

doc. Ing. Vladimír Bajzík, Ph.D.
děkan

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 19. prosince 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

9. ledna 2023

Veronika Johana Vedralová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce, paní Mgr. Janě Válkové-Střílkové za pomoc, které si velice vážím při vyčerpávajících konzultacích a také za její velikou trpělivost. Rovněž děkuji paní doc. M.A. Ludmile Šikolové a Bc. Ondřeji Ludínovi za velice přínosné rady a vstřícnost. V neposlední řadě děkuji za ochotu, velikou podporu a konzultace své matce, Aleně Valíkové a studentce Lee Hartmannové, které se podílely na náročném šití a realizaci mé kolekce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá realizací doplňků určených pro ochranu a zároveň pro poskytnutí nositeli pocit jistoty a bezpečí při samotném nošení. Proto se práce zabývá tématem násilí, popisuje jeho znaky, formy a příčiny a popisuje možnosti, jak se při útoku ochránit nebo ubránit. K tomu bude sloužit kolekce funkčních kabelek, které nabízejí ochranu při útoku agresorem a které také zvyšují psychologický pocit ochrany.

Klíčová slova: bezpečnost, ochrana, násilí, agresor, oběť, ochranné doplňky, kabelky, kevlar, twaron

Annotation

The bachelor's thesis deals with the realization of accessories intended for protection and at the same time for providing the wearer with a sense of security and safety of the wearing itself. Therefore, the work deals with the topic of violence, describes its signs, forms and causes and how it is possible to protect or defend oneself during an attack. For this purpose is the collection of functional handbags, which offers protection in the event of an attack by an aggressor, and which will also increase the psychological feeling of protection.

Keywords: security, protection, violence, aggressor, victim, protective accessories, handbags, kevlar, twaron

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Rešerše.....	2
2.1 O násilí obecně, formy násilí.....	2
2.2 Typy násilí podle vlastností spáchaných činů.....	2
2.2.1 Sebeřízené násilí.....	3
2.2.2 Interpersonální násilí.....	3
2.2.3 Kolektivní násilí.....	3
2.3 Typy násilí podle povahy násilných činů.....	4
2.3.1 Psychické násilí.....	4
2.3.2 Fyzické násilí.....	4
2.3.3. Sexuální násilí.....	5
2.3.4. Deprivace.....	5
2.4. Jak se ubránit.....	6
2.4.1 verbální obrana.....	6
2.4.2 Psychická příprava.....	6
2.4.3 Fyzická obrana.....	7
2.4.4 Právo na fyzickou obranu.....	7
2.4.5 Amulety.....	7
2.5 Statistika násilí.....	9
2.5.1 V České republice.....	10
3. Realizace doplňků.....	10
3.1 Úvod.....	10
3.2 První návrhy.....	10
3.2.1Obrana živočichů před predátory.....	11
3.2.2 Amulety.....	11
3.2.3 Hroty a ostny.....	13

3.2.4 Zklidňující antistresové předměty.....	13
3.3 Návrhy doplňků.....	15
3.4 Kolekce funkčních kabelek.....	24
3.4.1 Kevlarová kabelka/vesta.....	25
3.4.2 Kabelka s twaronovým krytem.....	31
3.4.3 Doplněk/kabelka pro ochranu zadní části těla.....	34
3.4.4 Twaronová kabelka/bunda.....	38
4. Výtvarná rešerše.....	43
4.1 Naiza H. Khan.....	43
4.2 Vivienne Westwood.....	44
4.3 Alexander McQueen.....	45
5. Závěr.....	47
6. Seznam použité literatury.....	48

1. Úvod

Práce se zabývá násilím jako takovým, způsoby, kterými se lze ubránit nebo ochránit v krizové situaci a dál pokračuje rešerší ochranných amuletů. Z rešerše těchto témat vycházím ve své umělecké práci s funkčními doplňky, které budou splňovat ochrannou funkci vůči napadení agresorem a také budou poskytovat pocit bezpečí ze samotného nošení.

Za výběrem tohoto tématu stojí hned několik událostí a zkušeností v mém životě. Jedna z nich je má vlastní zkušenost s domácím násilím v mé rodině. Další traumatickou zkušeností bylo přepadení neznámým agresorem na ulici. Od té doby jsem byla stále ve střehu a cítila se v nebezpečí kdekoliv. Měla jsem potřebu být vybavena předmětem, který by mi mohl pomoci se bránit v případě ohrožení. Velice často se setkávám s ohrožováním bezpečnosti také při práci na pozici prodejního asistenta, kdy dochází nejen k častým krádežím, ale i k jiným formám verbálního či fyzického agresivního chování některých zákazníků. Tato problematika se vyskytuje v naší společnosti hojně, a proto by navržená ochranná funkční kolekce kabelek, která zároveň plní estetické požadavky uživatele, mohla pomoci nejen mně, ale i mnoha dalším ženám a dívkám, které se s touto problematikou potýkají.

2. Rešerše

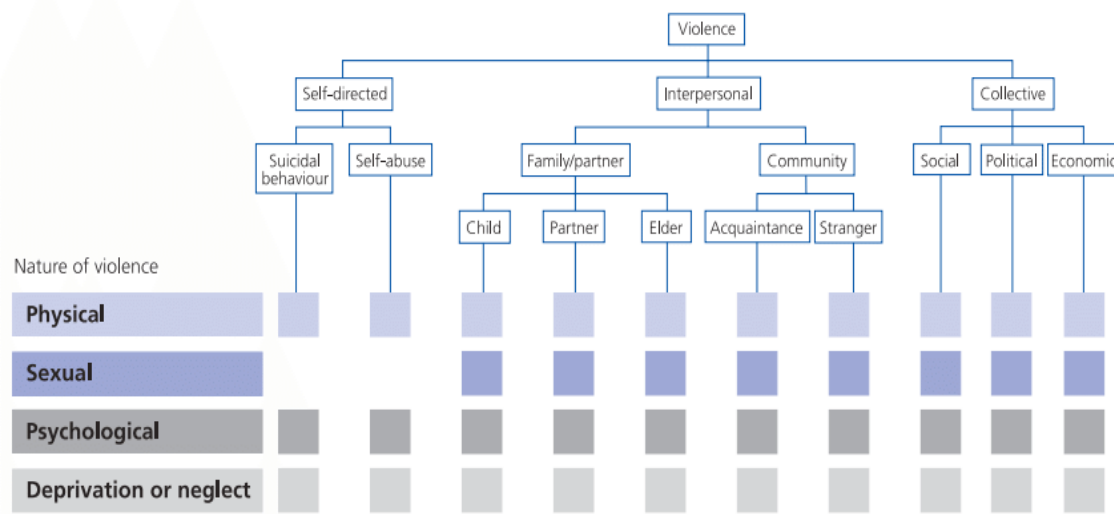
V rešeršní části Bakalářské práce se bude rozebírat násilí jako takové, způsoby, kterými se lze ubránit v krizové situaci a následně jeho statistika globálně a na území České republiky.

2.1 O násilí obecně, formy násilí

Definice násilí, dle světové zdravotnické organizace WHO, zní: „Násilí je záměrné použití nebo hrozba použití fyzické síly proti sobě samému, jiné osobě nebo skupině či společnosti osob, které působí nebo má vysokou pravděpodobnost způsobit zranění, smrt, psychické poškození, strádání nebo újmu“. Může se ale jednat i o verbální formu se stejnými cíli a důsledky.

WHO rozdělila násilí do dvou forem – dle vlastností spáchaných činů, kam spadá sebeřízené násilí, interpersonální nebo kolektivní. Dále dělení dle povahy násilných činů, kam patří psychické, fyzické nebo sexuální násilí. [1]

A typology of violence

Obr. 1 Typologie násilí dle WHO [1]

2.2 Typy násilí podle vlastností spáchaných činů

2.2.1 Sebeřízené násilí

Tuto formu lze definovat jako násilí obrácené vůči sobě samotnému. Zde je agresor zároveň obětí.

Konkrétně se jedná například o záměrné sebepoškozování, které může mít fyzickou nebo psychickou formu nebo také deprivace. [2] Rizikovou skupinou jsou nejčastěji děti nebo dospívající.

U žen nebo dospívajících dívek se často vyskytuje duševní onemocnění ve formě anorexie nebo bulimie (viz. ilustrativní obr. 2). Dalším příkladem sebeřízeného násilí je velmi radikální typ sebevražedné chování. Tento čin má v mnoha případech fatální následky.

Obr. 2 Ilustrativní foto sebeřízeného násilí ve formě anorexie/bulimie dle [3]

2.2.2 Interpersonální násilí

Interpersonální násilí se vyskytuje buďto v rodinném okruhu a mezi partnery v podobě domácího násilí nebo v komunitním okruhu, kdy dochází k agresi mezi nepřibuznými, kteří se mohou nebo nemusí osobně znát. Příkladem je násilí na dětech, násilí páchané partnerem nebo také násilí na seniorech. Dle WHO většina agresorů interpersonálního násilí spadá do věkové kategorie 15-44 let. [1]

2.2.3 Kolektivní násilí

Kolektivní násilí se týká skupiny osob proti jiné skupině osob za účelem politických, ekonomických nebo sociálních cílů. Jsou různé formy – ozbrojené konflikty v rámci nebo mezi státy (genocida, potlačování a další porušování lidských práv), terorismus nebo organizované násilné zločiny. Jednou z příčin může být politický režim s vládou autoritarismu nebo totalitarismu. Dále pak společenská nerovnost jako kulturní, rasové a demografické rozdíly nebo zastávání odlišného

náboženství, popřípadě ateismus, kdy agrese přichází ze strany fanatických věřících nebo naopak.

2.3 Typy podle povahy násilných činů

2.3.1 Psychické násilí

Podoba psychického (emocionálního) násilí obnáší zastrašování, psychický nátlak, vyhrožování, nadávání, vytváření pocitu viny, nevhodné zacházení, nerespektování druhých, ponižování nebo snižování důstojnosti. Toto často vyústí i do fyzického násilí. Agresoři často oběť vylučují z rodinného dění, snaží se příliš kontrolovat a zakazovat. Objevuje se obvykle v rodině nebo mezi partnery. Může se také dít i v dalších vztazích, například učitel – žák. Velice častým mýtem je domněnka, že k tomu, aby byla osoba týraná nebo se na ni dopouštěl někdo násilného činu, musí mít viditelná zranění z fyzického násilí. Tato forma slouží k udržení moci a kontroly nad obětí. Když tedy přistoupí na tuto hru, pravděpodobně se bude cítit závislá na tyranizujícím partnerovi a zůstane s ním ve vztahu.

Pojem „gaslighting“ je forma psychické manipulace, kdy se pachatel snaží zasít pochybnosti v cílovém jednotlivci nebo v členech cílové skupiny, čímž pak manipulované osoby zpochybňují vlastní paměť, vnímání reality a svůj zdravý rozum. Gaslighting se děje například v násilném vztahu v průběhu času a zpočátku si ho oběť nemusí ani všimnout.

2.3.2 Fyzické násilí

Tato forma se definuje jako úmyslné užití síly ke způsobení fyzické újmy, ublížení na zdraví, bolesti. Může být mířené jak proti člověku, tak proti zvířeti. Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole o psychickém násilí, často tento typ vyústí do fyzického násilí zejména v partnerských vztazích. Ačkoli i ženy mohou vykazovat násilí vůči svému partnerovi, tak jsou to právě muži, kteří se násilných činů dopouštějí mnohem více. Objevuje se také u partnerů stejného pohlaví. Mexická studie také dokázala, že polovina žen, které se potýkaly s fyzickým násilím, byly také sexuálně zneužívány. [1]

Obr. 3 Ilustrativní foto domácího násilí dle [4]

2.3.3 Sexuální násilí

Sexuální násilí je považováno za jeden z nejhorších a nejvíce zraňujících zločinů. Ve všech jeho formách jde o narušení duševní a tělesné integrity osobnosti, napadení či popírání svobody druhého člověka. Obecně jde o jakoukoli formu se sexuálním podtextem, například přímé fyzické útoky nebo slovní obtěžování aj. [5] Trestní zákoník v České republice definuje znásilnění donucením či zneužitím bezbrannosti. Pokud se tedy oběť nebrání, dle zákona se nejedná o znásilnění. Existují ale spousty případů, kdy nedošlo k fyzickému násilí nebo jsou případy, ve kterých byla oběť paralyzována strachem, nemohla se tedy bránit nebo se jednalo o násilníka, který byl přítelem nebo partnerem oběti. Proto se současné neziskové organizace snaží o změnu a poukázat na tyto nedostatky. Tyto organizace říkají, že sex bez souhlasu je vždycky znásilnění. [6] Oběti často prožívají doživotní následky fyzického, psychického, sociálního a emočního charakteru. Ve fyzické rovině se většinou jedná o různě závažná poranění pohlavních orgánů, nechtěná těhotenství a nákazu sexuálně přenosnými nemocemi. V psychické a emoční rovině se nejčastěji jedná o stavy deprese, poruchy spánku, odmítání veškerého fyzického kontaktu nebo naopak promiskuitu. Oběti také často trpí posttraumatickou stresovou poruchou, při které opakovaně prožívají traumatickou událost a vyhýbají se místům a situacím, ve kterých k události došlo. Jedním z mnoha mýtů ohledně sexuálního násilí, je například tvrzení, že oběť si za znásilnění může sama, díky svému vzhledu nebo chování. Toto tvrzení se nazývá sekundární viktimizace. Jde o jednání, během kterého se vinní oběť. Odpovědnost za tento čin ale nese vždy pachatel, jehož motivy jsou častěji pocit moci, nadřazenosti, pomsta nebo vztek, než pouze sexuální touha. [7]

2.3.4 Deprivace

Deprivace označuje nedostatečné uspokojení důležité psychické nebo fyzické potřeby

jednotlivce. Často se popisuje jako citové strádání, kdy se jedná o jakýkoliv nedostatek citu a emocí. Slovo deprivace je možné vnímat jako skrývání nebo odpírání zájmu. Tím, že před někým začneme skrývat ochotu a porozumění druhému naslouchat a pomoci přesto, že je v naší moci podporu dávat, vyvoláme v tom druhém strádání. Odpíráme-li/skrýváme-li někomu lásku, přátelství, zájem, naslouchání, tedy to, na co by měl mít z naší strany nárok, posilujeme v něm tak pocity zklamání, deziluze a nedostatku.

2.4 Jak se ubránit

Ubránit se nebo předejít krizové situaci je možné různými způsoby. Využít lze různé předměty, útěk nebo se spolehnout na fyzickou obranu. Obecně platí, že násilníky přitahuje snadný terč. Z toho vyplývá, že pokud se osoba nebude chovat jako oběť, má větší šanci, že se obětí nestane. Útočníci totiž svůj cíl nejdříve testují, aby zjistili, jak osoba reaguje.

2.4.1 Verbální obrana

Při testování oběti je velice důležité být hlasitý, ozvat se, že mi něco vadí a neignorovat nepříjemnou situaci. Pokud se s ním rozhodnu komunikovat, je vhodné mu/ji vykat, abychom udrželi odstup a vytvořili psychologickou bariéru. Potom je pro okolí také jasné, že se s agresorem neznáme. Podle Pavla Houdka, lektora moderní sebeobrany platí, že pokud se oběť neozve, útočník začne předpokládat, že se nebude oběť bránit ani při útoku. Mnohem častější jsou ale útoky od známých osob, kde pravidlo asertivity platí také. Soused, kolegové v práci nebo člen rodiny si mohou dlouhodobě testovat, kde je naše hranice. [8]

2.4.2 Psychická příprava

Pokud k útoku dojde, je velice důležité, aby oběť při útoku „nezamrzla“. Zamrznutí je obranný mechanismus, který nám má zajistit přežití při ohrožení. Jde v podstatě o paralyzování, kdy se oběť nedokáže bránit, křičet nebo v extrémních případech nemůže ani ovládat své tělo. V přírodě takto reagují savci hrou na mrtvého, aby predátora odradili. Tato reakce se spouští automaticky, mimo naší vědomou kontrolu. Je vhodné proto absolvovat sebeobrané kurzy, kde se lze na takovou situaci psychicky i fyzicky připravit a tuhle reakci odbourat. [9]

2.4.3 Fyzická obrana

Dle Policie České republiky jsou nejčastějšími útoky zezadu – rdoušení, obejmutí, úchop za prsa nebo ohrožování nožem. Napadený by se neměl bát, že pachateli ublíží.

Pokud není oběť vybavena obrannými předměty (pepřový sprej aj.), je možné využít i předměty denní potřeby – klíče, sprej, deštník, hřeben a další. Jako fyzickou obranu, je možné využít k obraně palce do očí pachatele, kop do rozkroku aj. Abychom útok ukončili, je třeba intenzivnějšího způsobu obrany, než je samotný útok pachatele. Po zpomalení útoku pachatele lze využít čas navíc pro útek a vyhledat pomoc. [10]

2.4.4 Právo na fyzickou obranu

Nutná obrana je v České republice zákonem povolena. Dle trestního zákoníku o nutné obraně: §29 zákon č. 40/2009, platí: „1. Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. 2. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“ [11]

Nezáleží na tom, čím nás útočník napadne, i střelnou zbraň můžeme použít proti tyči či noži, je však nutné dodržet jisté zásady, jinak nutná obrana přestává být nutnou obranou a pachatelem se nakonec stáváme my. Je tedy důležité mít na paměti:

1. Útok musí být skutečný a nesmíme ho vyprovokovat my.
2. Nutná obrana končí v momentě zastavení útoku, tedy v okamžiku ukončení hrozícího nebezpečí.
3. Obrana nesmí být zjevně nepřiměřená, tedy musí být zachován poměr mezi tím, co nám útokem hrozilo a co jsme obranou způsobili my.

Nezáleží tedy na tom, čím nás útočník napadne, ale na tom, jaký následek nám útokem hrozí. [12]

2.4.5 Amulety

Dalším způsobem jak se ochránit nebo se v těchto situacích cítit psychicky v klidu jsou například amulety, které mohou nositele svou magickou silou ochránit před negativními vlivy a zároveň ho mohou posílit fyzicky nebo psychicky.

Už v dávných dobách lidé věřili, že jim amulety a talismany pomáhají být silnějšími, a že díky nim zůstávají ve spojení s bohy, se svými předky a vesmírem. Postupem času se jejich podoba i

chápaní měnila, ale princip zůstává stále stejný. Slovo amulet je odvozeno z latinského *amuletum*, které je definováno jako objekt, který ochraňuje nebo také lékařský prostředek.

Účinnost amuletů závisí na naší víře ve schopnosti daného předmětu, začíná v hlubině psychiky a víry. Působí na naše podvědomí právě prostřednictvím přesvědčení, kdy nositel věří, že mu amulet pomůže. Měla by jej vlastnit jedna konkrétní osoba, která do něj vkládá své specifické osobní vlastnosti, energii a přání. Z toho důvodu by měl být stále po boku, ať už na těle ve formě šperku nebo v kapse. [13] Vhodný amulet by měl být originál a také by měl být osobní. Dříve se amulety vyráběly přímo u někoho, kdo se na výrobu amuletů specializoval a následně vytvořil jedinečný, personalizovaný amulet přímo pro danou osobu. Dnes je možné si amulet vyrobit sám, důležité je do předmětu vložit svou energii a věřit v jeho schopnost. Je nezbytné o něj také pečovat a provádět očistu od vstřebané negativní energie. Lze provádět čištění pomocí soli nebo citrónu, pod tekoucí vodou, ohněm nebo silným větrem. [14]

Předmět, který nás může ochránit může být vyroben z různých druhů materiálů. Známé svými ochrannými vlastnostmi jsou například různé druhy minerálů a krystalů. Například Ametyst je kámen s obrovskou ochrannou silou, brání nositele před psychickými útoky, jejich energii proměňuje v lásku. Blokuje geopatogenní zóny a negativní energii. Zmírňuje obavy, umožňuje zlepšit soustředění. Odstraňuje strach, vztek, obavy a zlobu. Silným minerálem je i láva, která je ochranným amuletem. Posiluje sebevědomí a odráží všechny psychické i fyzické útoky. Pohlcuje negativní energie a dodává silnou pozitivní energii. [15]

Obr. 4 Florian Jung, Kameny lávy dle [16]

Z historie ochranných amuletů je například populární červený náramek, který vychází z Kabaly. Jde o židovskou mystiku, kdy tento amulet má nositele chránit před uhranutím. Náramek by se měl nosit pouze na levé ruce, která je spojena s levou hemisférou a navazuje na schopnosti intuice, emoce nebo umění. Síla tohoto amuletu se zvyšuje, pokud je darován někomu, koho máme upřímně rádi. Náramek by neměl být sundán, dokud sám neupadne. V tomto momentu náramek splnil svůj účel nebo je přehlcen negativní energií. [17]

Obr. 5 Náramek kabbala dle [18]

2.5 Statistika násilí

Podle WHO každoročně ztratí život v důsledku násilí asi 1,6 milionu lidí a násilí patří mezi nejvýznamnější příčiny úmrtí lidí mezi 15 a 44 lety věku. V tomto věkovém intervalu způsobuje zhruba 14 % všech úmrtí mužů a 7 % žen. [19] Dle OSN, zažilo celosvětově 35% žen formu fyzického nebo sexuálního násilí ze strany partnera nebo jiného muže. 82% žen zvolených do národních parlamentů uvedly, že zažily nějakou formu nátlaku a psychického obtěžování během výkonu mandátu jako jsou nemístné narážky nebo sexistické a ponižující urážky. Nejčastější jsou útoky na sociálních sítích, více jak polovina těchto žen uvádí, že obdržely výhrůžky smrtí, znásilnění nebo únos. [20] Podle dalšího průzkumu Agentury Evropské Unie pro základní práva se uvádí, že každá pátá žena napříč EU zažila od svých 15 let nějakou formu nebezpečného pronásledování. 3 ze 4 případů nebezpečného pronásledování nebylo nikdy ohlášeno na policii. Další průzkum ukazuje, že polovina všech žen se alespoň občas vyhýbá některým situacím nebo místům, jelikož mají strach z fyzického nebo sexuálního

útoku. Každopádně větší strach může být známkou zneužívání. Mnoho žen, které uvádí větší strach z napadení, totiž mívá zkušenosti s vysokou mírou fyzického nebo sexuálního násilí. [21]

2.5.1 V České republice

Co se týká samotné České republiky a fyzického násilí, ročně je zde spácháno až 12 000 znásilnění, z toho pouze 5% spáchaných znásilnění je oznámeno a ne všechny případy sexuálního zneužívání vyjdou najevo. [22] Z toho vyplývá, že oběti mají právě často strach z viktimizace. 54% žen zažilo během svého života sexuální násilí či sexuální obtěžování. [23] Každý druhý pachatel je za znásilnění v ČR potrestán pouze podmíněným trestem. [24] Navíc pandemická doba, kdy jsme nuceni trávit mnoho času v soukromí, nahrává právě domácímu násilí a jeho eskalaci a celkově se jedná o závažný problém. Během první vlny covidových opatření vzrostlo až o 50 %. [25] Domácí násilí se týká každé páté až šesté rodiny a v 90-95 % případů se jedná o oběti ženského pohlaví. [26]

3. Realizace doplňků

3.1 Úvod

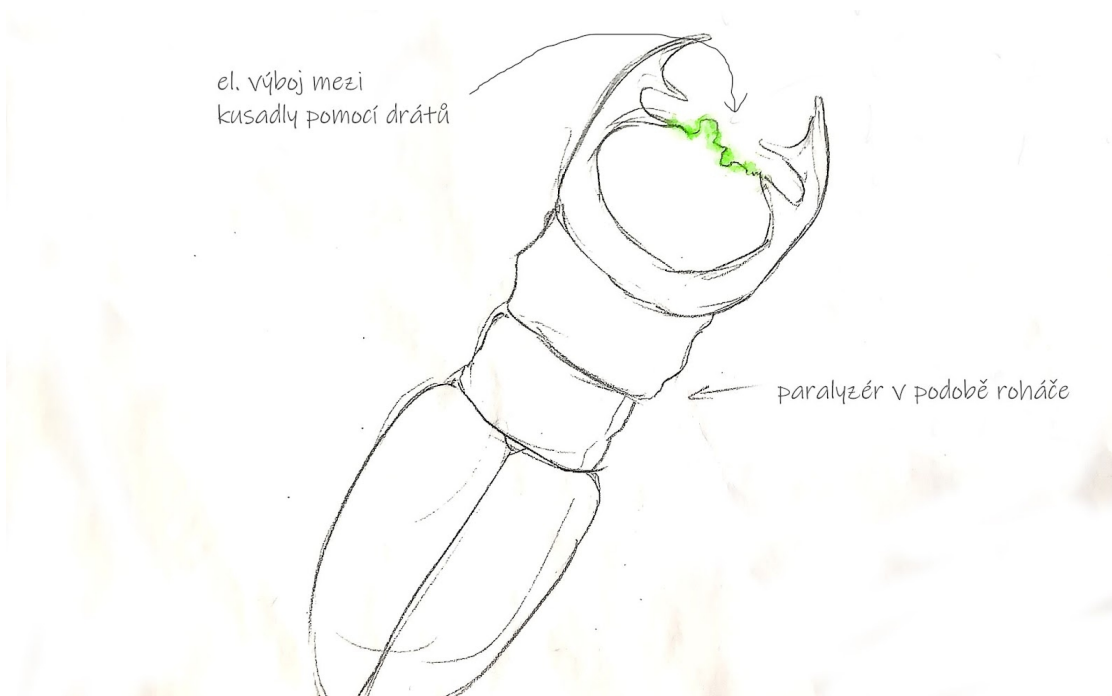
Ve své realizaci práce jsem se na základě rešerše tématu snažila nalézt způsob, jak toto téma zpracovat. Z počátku jsem hledala různé inspirace, ze kterých bych mohla v navrhování šperku vycházet. Zamýšlela jsem se nad vytvořením menších šperkařských objektů, které by mohly ženy využít k přímé obraně v nouzi. Přes dlouhý vývoj jsem se ale dopracovala až ke zpracování ochranných kabelek z protipořezových tkanin, které lze různými způsoby rozložit v momentě pocitu nebezpečí na ochranné doplňky/štíty, které reagují na problematiku nebezpečí na ulici zejména po setmění. V následujícím textu popisují, jak se tato práce vyvíjela.

3.2 První návrhy

Jak už jsem se v úvodní kapitole zmínila, při počátečním navrhování jsem hledala polohu, kde se budu cítit při návrzích a zkouškách sebejistě. Proto jsem si prošla různými druhy návrhů, než jsem došla k pojetí tématu, které mi při navrhování sedlo a mohla jsem tak práci dál rozvíjet.

3.2.1 Obrana živočichů před predátory

Zpočátku mě napadlo vycházet ze způsobů, jakými se živočichové brání před predátory. Zkoumala jsem jejich aktivní obranné metody, mezi které patří různé druhy zastrašování, odpudivé sekrety a jedy, stavba jejich těla aj. Ve skicách jsem se ale nemohla odprostit od reality a návrhy byly tak příliš naturalistické. Proto jsem krátce po tom začala hledat inspiraci jinde.

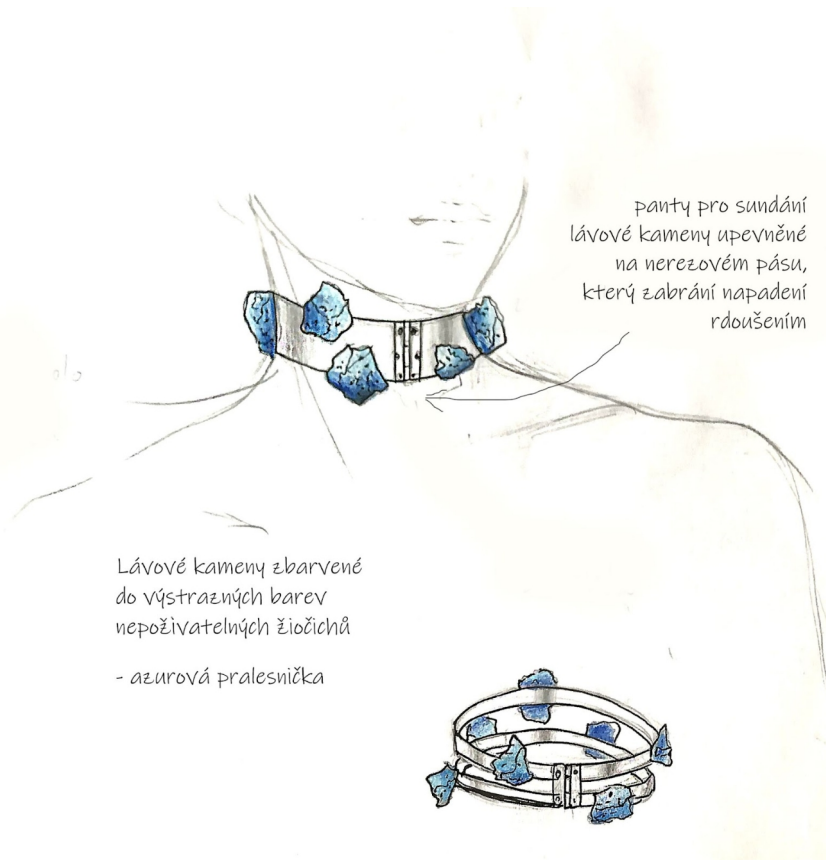

Obr. 6 Návrh na paralyzér inspirovaný roháčem obecným

3.2.2 Amulety

Dalším způsobem, kterým jsem se pokoušela pojmout toto téma byla myšlenka, že vytvořím jakési amulety, které by nositele chránily před nebezpečím. Vytvářela jsem různé materiálové zkoušky.

Pracovala jsem s lávovými kameny (viz. význam lávových kamenů ve formě amuletů na str. 8), které jsem zbarvovala do barev jedovatých žab (inspirace způsoby obrany živočichů před predátory viz. str. 10)

Obr. 7 Návrh na nákrčník z nerezí a lávových kamenů, zbarvených do barev pralesničky azurové

Obr. 8 Materiálová zkouška s lávovými kameny v barvách jedovaté pralesničky azurové

Lávové kameny jsem dál zkoušela zkrystalizovat v solném roztoku (sůl – halit amulet: snižuje hladinu stresu v lidském těle) v kombinaci s červenou šňůrkou (viz, amulet kabbala na str. 9). Krsytalizace trvala cca 3 týdny. Na obrázku č. 10 je zkouška s lávovým kamenem do dlaně, okolo kterého je z papíru imitovaný ostrý nezačištěný kovový materiál ve stylu sebeobranného boxeru.

Obr. 9 Materiálová zkouška: lávové kameny s červenou šňůrkou, zkrystalizované v soli

Obr. 10 Lávový kámen do dlaně

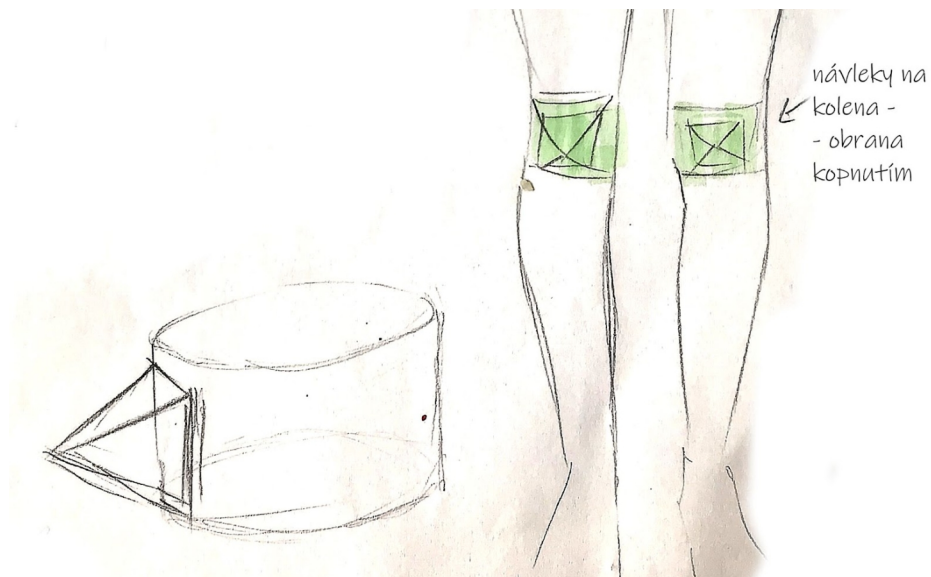
I toto pojetí tématu jsem brzy opustila, protože se mi nezdařilo nalézt další cestu, jakým způsobem tuto práci dál rozvíjet.

3.2.3 Hroty a ostny

Vytvářela jsem skicy, kde by šperk byl tvořen ostrými hroty nebo ostny pro přímou fyzickou obranu. Například ve formě návleků na kolena nebo boty pro obranu kopnutím.

Obr. 11 Kovové návleky na boty pro obranu kopnutím

Obr. 12 Návlek na kolena s hrotem pro obranu kopnutím

3.2.4 Zklidňující antistresové předměty

Jak už bylo zmíněno na straně 9 ohledně způsobu obrany před útokem, je důležitá psychická

příprava. Aby nedošlo k „zamrznutí“ před nebo během útoku, je důležité, aby si zachoval člověk klidnou mysl. Napadlo mě tedy dál rozvíjet práci tímto směrem a vytvořit antistresové předměty. Zkusila jsem vytvořit měkký míček do dlaně, který jsem naplnila moukou pro odbourání stresu v kombinaci s ostrým tvarem z nerezi.

Se stresem pomáhají také bylinky. Na skice jsem navrhla kovový útvar okolo hlavy, který by měl u nosu zásobník se sušenými bylinkami.

Obr. 13 antistresový míček

Obr. 14 Zásobník se sušenými zklidňujícími bylinkami pro odbourání stresu

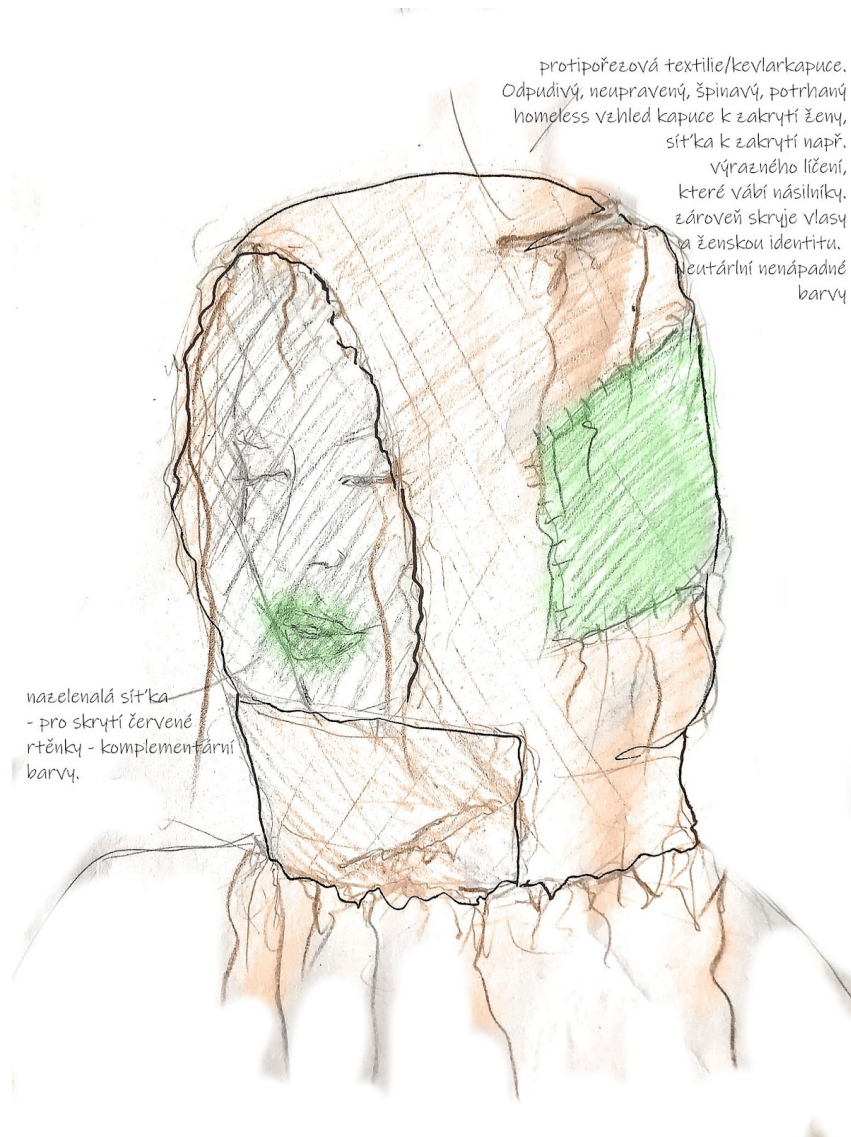
3.3 Návrhy doplňků

Začala jsem se zajímat o výpovědi žen, které se bojí o svou bezpečnost po setmění na ulici. Ženy se buďto více zahalují nebo se úmyslně oblékají do vytahaných nevzhledných oděvů, aby předešly nepříjemnému catcallingu a dalšímu obtěžování. Některé se zase snaží proti tomuto přístupu bojovat a nechtějí se nechat utlačovat. Raději se oblékají tak, jak ony sami chtějí nezávisle na okolí. Začala jsem tedy pracovat s myšlenkami zahalování a také s provokativním svobodným odíváním.

Nejdřív jsem vytvořila návrh s kapucí, do které by se žena mohla zahalit a schovat, aby předešla napadení s úmyslem skrýt například své výrazné líčení a dlouhé vlasy, které by mohly na někoho působit provokativně. Kapuce by také poskytovala ochranu v místech v oblasti krku a poprsí, na které

agresori často útočí (více info viz. str. 7).

Kapuce by měla zanedbaný neupravený vzhled, aby odradila případné agresory. Dala by se tak obléct při odchodu např. z baru nebo večírku, kdy jde upravená žena sama večer po ulici. Zároveň by byl doplněk z odolného materiálu – protipořezová tkanina kevlar.

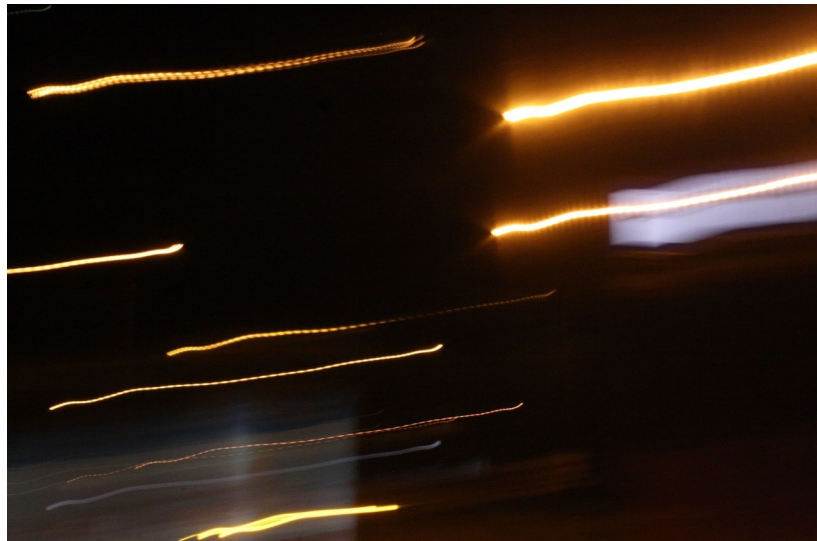
Obr. 15 Návrh na kevlarovou kapuci k zahalení pro předejetí obtěžování

Dál jsem zkoušela zpracovat návrhy na potisk kapuce, kdy jsem jako potisk použila soubor vlastnoručně pořízených fotografií místa, kde mě fyzicky napadl neznámý muž a následně mě okradl. Některé fotografie jsem dál upravovala a vytvořila digitální vizualizace s kapucí. Potisk textilie s

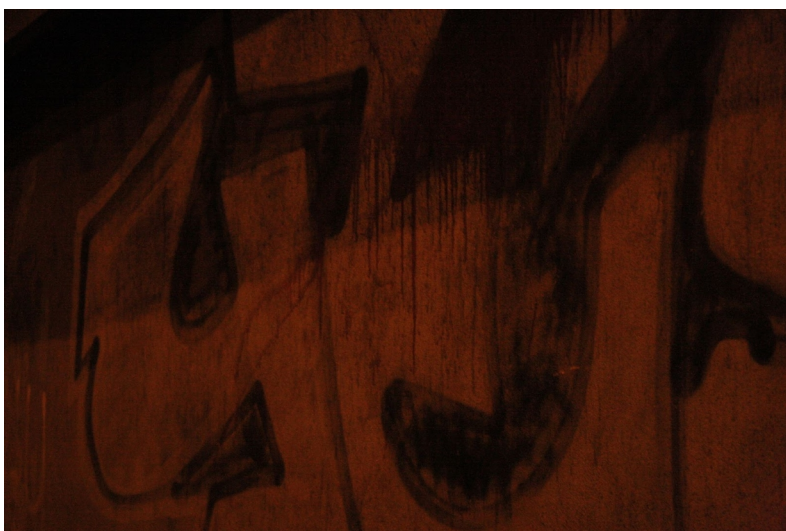
motivem fotografií osvětlené noční ulice pak funguje jako maskáčový vzor, který má splynout s okolním prostředím.

Obr. 16 Fotografie místa pro potisk kapuce

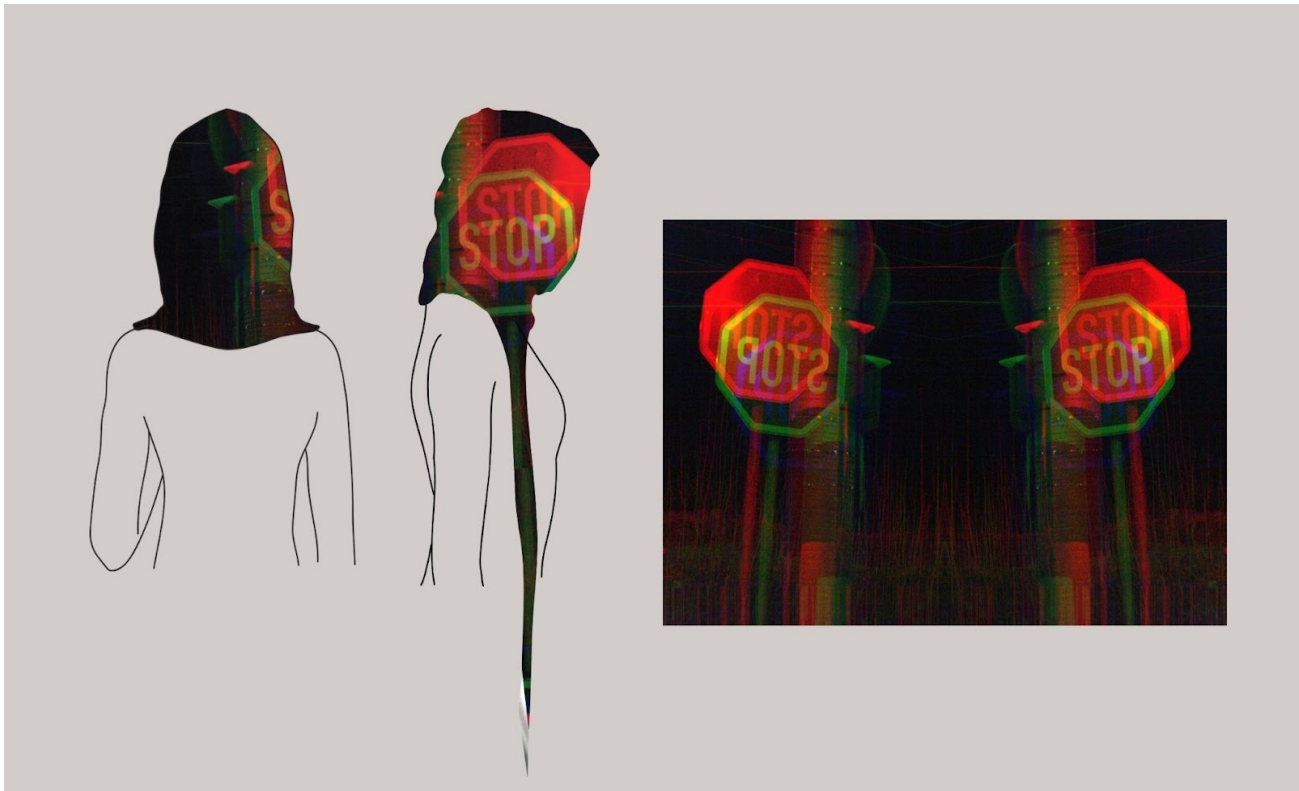
Obr. 17 Fotografie místa pro potisk kapuce

Obr. 18 Fotografie místa pro potisk kapuce

Obr. 19 Digitální vizualizace potisku

Obr. 20 Digitální vizualizace potisku

Druhým způsobem, kterým lze přistupovat k této problematice, je místo omezování se zahalováním, vypadat a nosit svobodně oblečení, ve kterém se cítím komfortně a proti tomuto sociálnímu nastavení se vzepřít. Začaly mě inspirovat různé pochody a hnutí za práva žen. Ženy se chtějí oblékat svobodně a nechtějí se kvůli agresivním mužům zahalovat. Bojují proti tomu například v pochodu, který nese název „Slut walk“. Jde o pochod, který bojuje proti viktimizaci obětí. Demonstranti a demonstrantky se obléknou na pochod provokativně, aby poukázali na to, že nezáleží na tom, co má oběť na sobě. Vždy za znásilnění může pouze agresor. Proto mě napadlo dál zkusit pracovat v tomto duchu s myšlenkou, že by provokativní šperk/doplňek byl jakýmsi protestem.

Obr. 21 Joseph Kaczmarek, Slut walk demonstrace ve Filadelfii 2011 dle [27]

Další hnutí, kterým jsem se inspirovala je Free the nipple - kampaň nejvyšší svobody. Poukazuje na problematiku vnímání mužů bez trika jako normál, kdežto na ženy bez trika se pohlíží jako na sexuální objekt. Proto jsem začala pracovat s motivem poprsí a bradavek. Zároveň jsem ve své práci chtěla odrazit i své osobní zážitky a zkušenosti s catcallingem, kdy cizí muži měli nevhodné komentáře na má prsa, protože jsem ten den neměla podprsenku.

Zkusila jsem pracovat s oděvními materiály, které jsem přestala nosit nebo je omezila, protože se v nich necítím bezpečně, pokud je mám na sobě. Pracovala jsem s materiálem ze síťovaných punčoch, s lesklým vinylem nebo kůží/koženkou.

Tyto materiály mě také vedly k punk stylu. Tento drzý rebelský životní styl, který bojuje proti konvencím a poměrům ve společnosti jsem si s tímto postojem a tématikou spojovala. Punk je mimo jiné propojený s feministickými názory. S punkovými doplňky by se také žena mohla cítit silnější a sebejistější. Zároveň by tento vzhled svou agresivní vizáží mohl odradit případné agresory.

Rozhodla jsem se tedy, že doplňky budou s nádechem punk stylu. Na obrázku číslo 23 jsem vytvořila odlitek bradavek z pryskyřice a odlitek vtláčila do vinylu.

Ještě než jsem začala pracovat přímo s protipořezovým kevlarem, zkusila jsem na další zkoušce pracovat se skelnou tkaninou pro její vysokou pevnost a odolnost. Vytvořila jsem odlitek prsou a skelnou tkaninu jsem vložila do odlitkové formy. V místech bradavek jsem vytvořila odlitek pomocí UV pryskyřice, kterou jsem vytvrdila UV lampou.

Celou tkaninu s odlitkem jsem sjednotila černým sprejem.

Obr. 22 Odlitky bradavek vtačené do vinylové textilie

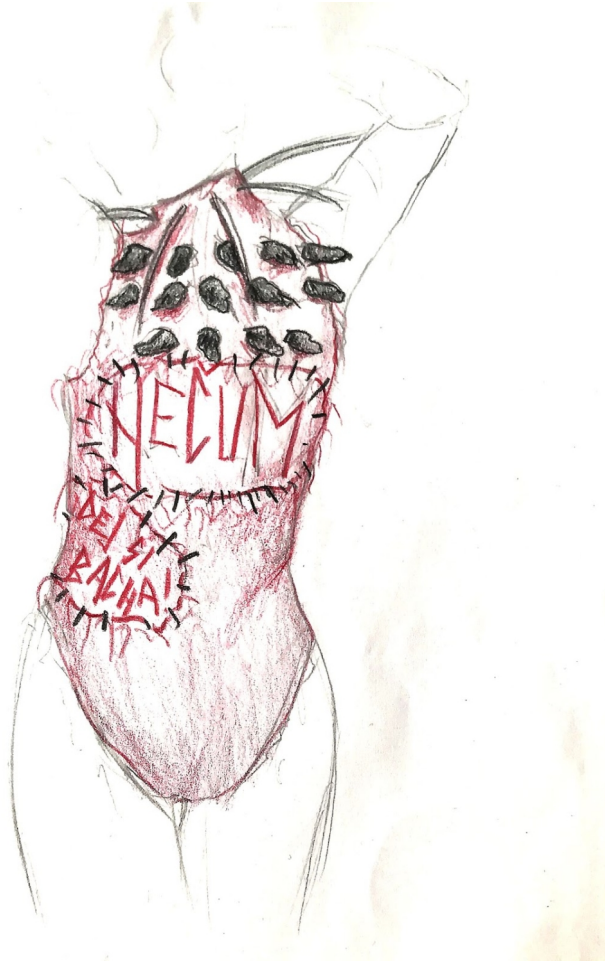

Obr. 23 Odlitek UV pryskyřici zalitý ve skelné tkanině

Obr. 24 Odlitek tvořený UV pryskyřici zalitý ve skelné tkanině

Punk odívání se dál vyznačuje upcyklováním, přešíváním a upravováním secondhandových kousků. Zahrnuje ručně provedené nápisy a hesla. Na skice jsem toto zkusila zobrazit ve formě punkového body s nášivkami a ostny.

Obr. 25 Skica s návrhem na punkového body

Zkusila jsem dál rozvíjet tematiku upcyklace. Pracovala jsem s oděvem z druhé ruky, který by obsahoval kevlar. Objevila jsem motorkářské kalhoty podšité kevlarem. Zkusila jsem je upcyklovat, aby poskytovaly ochranu na vrchní části těla.

Obr. 26 Upcyklované motorkářské kevlarové kalhoty

Obr. 27 Upcyklované motorkářské kevlarové kalhoty z rubu

Také jsem se chtěla dál věnovat návrhu zahalující kapuce (viz. Str 16) a propojit tento návrh s upcyklací. Vytvořila jsem tak kapuci tvořenou z protipořezových rukavic. Tyto rukavice mají mechanickou odolnost na úrovni 5.

Obr. 28 Upcyklovaná kapuce z protipořezových rukavic

Obr. 29 Upcyklovaná kapuce z protipořezových rukavic

Kapuci jsem následně sjednotila černým sprejem. Také zde byla našita černá podšívka.

Obr. 30 Upcyklovaná kapuce z protipořezových rukavic v černé barvě

3.4 Kolekce funkčních kabelek

Protože byla tato kapuce z rukavic hmotnostně těžší, a proto ne tak praktická a skladná k uložení do kabelky, rozhodla jsem se vytvořit z doplňku samotnou kabelku, kterou bude možné rozložit na ochranný doplněk. V tomto momentě vznikl nápad na vytvoření kolekce čtyř funkčních kabelek tvořených z protipořezových tkanin, které by mohly zpomalit útok a poskytnout nositeli větší pocit bezpečí. Zároveň by kabelky poskytly větší pocit bezpečí ze samotného nošení.

Nejdřív jsem ještě zkoušela materiálově experimentovat se skelnou tkaninou, s uhlíkovou tkaninou a nakonec se samotným protipořezovým kevlarem. Vazbu tkanin jsem různě narušovala a textilie dále tvarovala a zpevňovala UV pryskyřicí.

Obr. 31 Zkouška se skelnou tkaninou s UV pryskyřicí

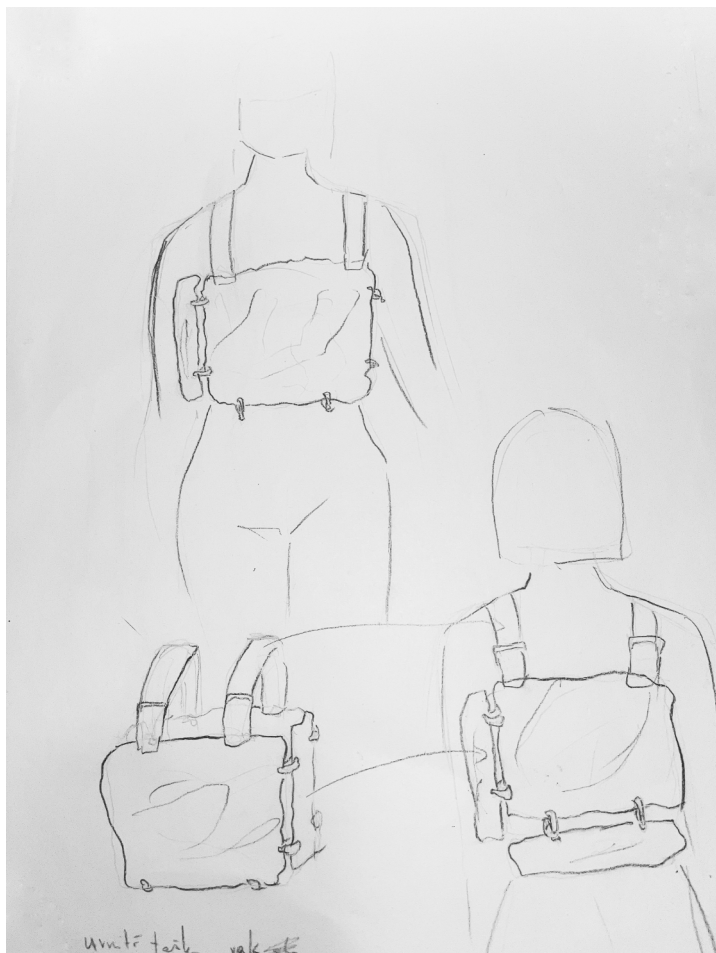

Obr. 32 Zkouška s uhlíkovou tkaninou, hřebíky a UV pryskyřicí

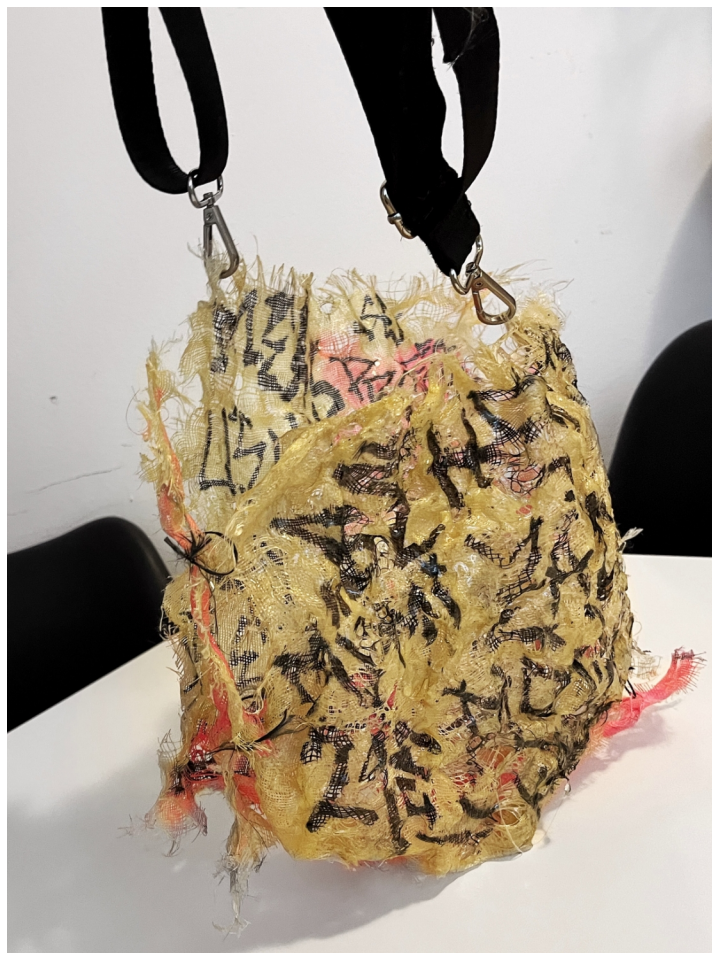
3.4.1 Kevlarová kabelka/vesta

První návrh kabelky jsem zaměřila opět na vrchní část těla. Na skice jsem zobrazila tašku, která má rozložitelné části bočních stran a dno. Tyto části drží pohromadě pomocí odepínacích karabin. Po odepnutí boků a dna se taška stává ochrannou vestou.

Rozložitelná taška by uvnitř obsahovala ještě tašku vnitřní, která se poté vyjme. Tento návrh jsem zkusila zhmotnit pomocí kevlaru s pryskyřicí.

Obr. 33 Návrh na kevlarovou vestu/kabelku

Obr. 34 Zkouška s kevlarovou tkaninou s UV pryskyřicí pro rozložitelnou kabelku na vestu

Následně jsem do vrchního dílu chtěla zakomponovat motiv poprsí (více na str. 19). Pomocí kevlaru, jsem tak vytvořila odlitek UV pryskyřicí. To samé jsem provedla na zadním dílu vesty, kdy jsem jako odlitek použila záda.

Obr. 35 Zkouška s odlitkem hrudi, UV pryskyřice a kevlar

Obr. 36 Zkouška s odlitkem hrudi, UV pryskyřice a kevlar

Poté jsem se zabývala funkčností této kabelky a jejího zapínání. Prošla jsem různými zkouškami a skicami, než jsem došla k nejpraktičtějšímu zapínání.

Nejdřív jsem vytvořila model kabelky, kde jsem jako zapínání použila stříbrné kovové karabinky pro odepnutí a rozložení na vestu. Kožené popruhy na ramena, které jsem připevnila pomocí nýtů, také fungují jako ucha kabelky. Kevlarové díly jsem olemovala kůží. Jsou zde také postranní popruhy které lze odepnout na magnet pro snadnější nasazení.

Obr. 37 Maketa funkční kabelky/vesty

Obr. 38 Maketa funkční kabelky/vesty

K tomuto modelu jsem pak tvořila tematické autoportréty s punkovým stylingem.

Obr. 39 Punkový autoportrét s vestou

Obr. 40 Punkový autoportrét s vestou

Následovali zkoušky vnitřní kabelky, která se po rozložení ochranné kevlarové vesty vyjme a bude tak sloužit samostatně jako taška.

Tvarově jsem vnitřní kabelkou chtěla vycházet z tvaru vnější kevlarové vesty. Zkoušku kabelky jsem tvořila z černého kartonu, který jsem sešívala. Pro uchopení je skryté ucho uvnitř tašky.

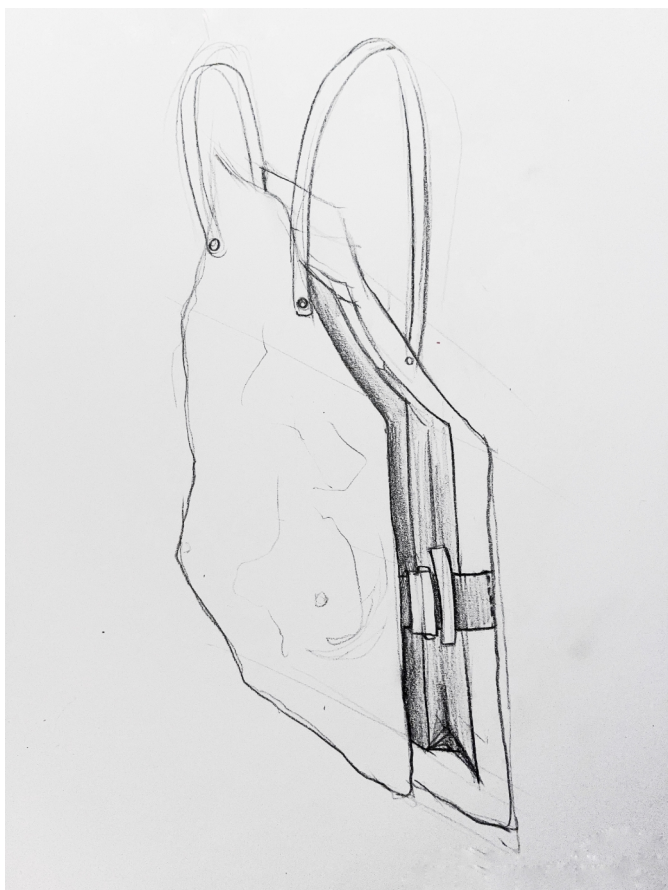

Obr. 41 Maketa vnitřní kabelky z kartonu

Obr. 42 maketa vnitřní kabelky z kartonu

Po dlouhém zkoušení různých druhů zapínání, jsem se nakonec uchýlila ke zvolení nejjednoduššího zapínání, aby rozepínání bylo co nejvíce komfortní a rychlé. Vnitřní kabelka má na bočních dílech poutka, skrz které vede popruh z kevlarové vesty, a za tento popruh kabelka „visí“. Při odepnutí stačí rozepnout zapínání u popruhů na trojzubcovou sponu.

Obr. 43 Nákres zapínání funkční kabelky

Obr. 44 Kevlarová vesta/kabelka s vnitřní kabelkou z batohoviny

Na protipořezové díly jsem použila dvě vrstvy kevlaru pro vyšší odolnost. Také jsem odstranila z původního návrhu na kevlarových dílech kožené olemování, které odtahovalo pozornost od odlitku na tkanině. Zajištění okrajů jsem místo toho vyřešila kevlarovým lemem, který lépe splynul a kevlarové díly jsem nastříkala matným černým sprejem. Vnitřní kabelka je ušitá z černé batohoviny, která se vyznačuje vysokou pevností, je vodoodpudivá a také lehká. Kabelka z batohoviny je podšitá vlizelínem, který poskytuje vyšší pevnost, aby se taška uvnitř nekroutila. Celou kabelku jsem doplnila tmavými kovovými doplňky (nýty a spony) s úpravou černého niklu, aby celý dojem nerušily.

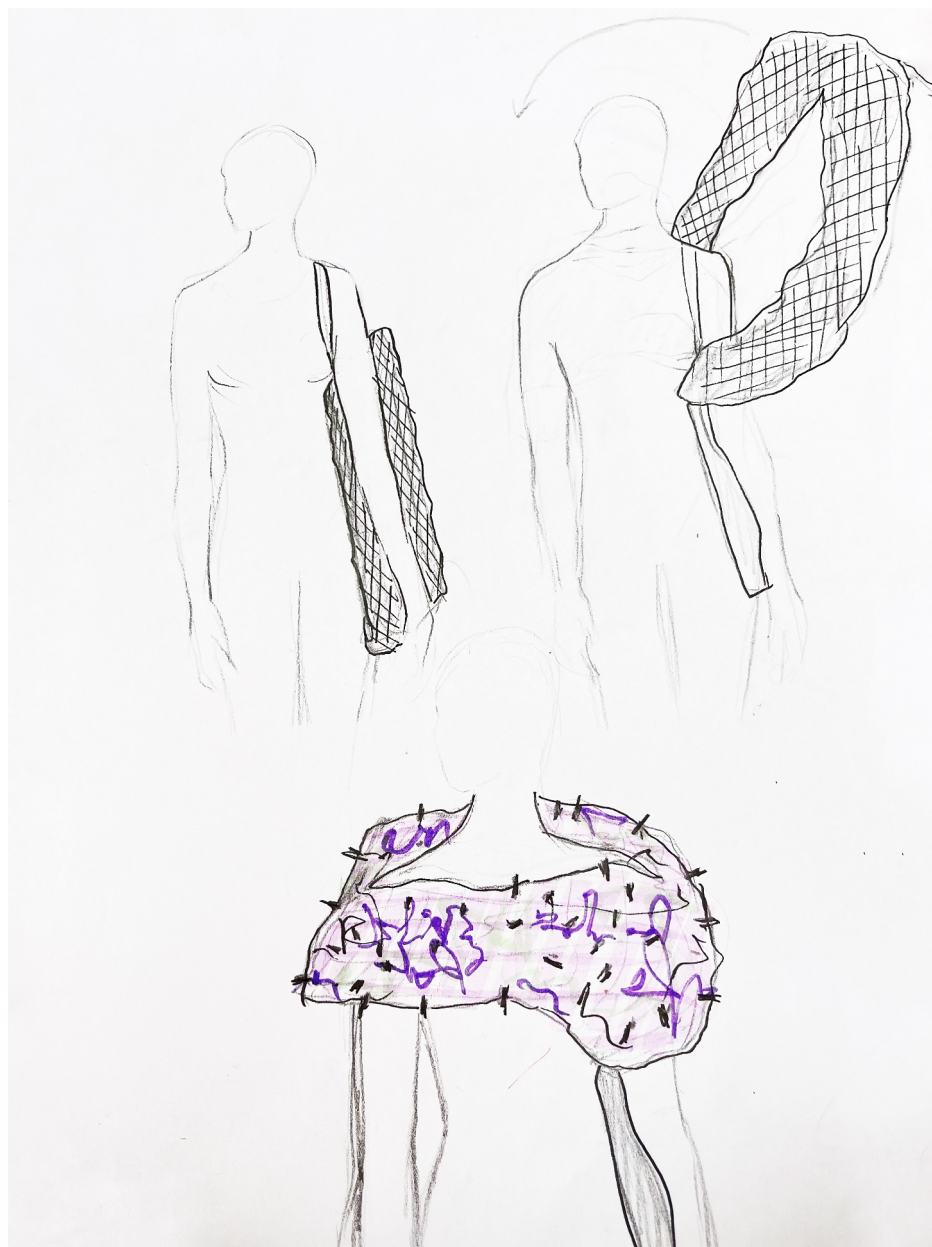
Obr. 45 Vnitřní taška z batohoviny

Obr. 46 Kevlarová vesta/kabelka

3.4.2 Kabelka s twaronovým krytem

Druhá kabelka této kolekce je kabelka s krytem, který lze jednoduše ke kabelce připnout a přehodit přes hlavu k ochraně vrchní části těla.

Obr. 47 Návrh na protiporezový kryt na kabelce

Následovaly různé zkoušky s kevlarovou tkaninou, kterou jsem opět zpevňovala pryskyřicí. Při první zkoušce jsem zvolila na tkanině z jedné strany punkovou růžovou.

Obr. 48 Zkouška s protipořezovým krytem na kabelku

Obr. 49 Zkouška s protipořezovým krytem na kabelku

Musela jsem omezit množství použité UV pryskyřice na tkanině, abych zachovala splývavost a měkkost krytu. Tentokrát jsem nepoužila kevlarovou tkaninu, ale dvojitou vrstvou balistické tkaniny Twaron od japonské firmy Teijin. Je vhodná pro výrobu neprůstřelných vest.

Obr. 50 Kryt z protipořezové tkaniny Twaron

Rozhodla jsem se, že celá punková kolekce nebude obsahovat žádné barvy, kterými se punk vyznačuje, ale bude sladěná do černé barvy, aby byly doplňky lehce kombinovatelné a nositelné.

Okraje tkaniny jsem začistila ohybem. Vytvořily se otvory s průchodkami pro zavěšení o kulaté karabinky, které se mohou „zacvaknout“ za kteroukoliv kabelku. Já jsem k tomuto krytu vytvořila kabelku na míru z batohoviny. Pod uchy kabelky jsou na obou stranách dvě průchodky, skrz které prochází karabinky s krytem. Kryt je potom ohnutý a připnutý na magnet z vnitřní části kabelky. V momentě pocitu nebezpečí se kryt zesponu kabelky odepne a přehodí přes hlavu.

Obr. 51 Kabelka s twaronovým krytem

Obr. 52 Kabelka s twaronovým krytem

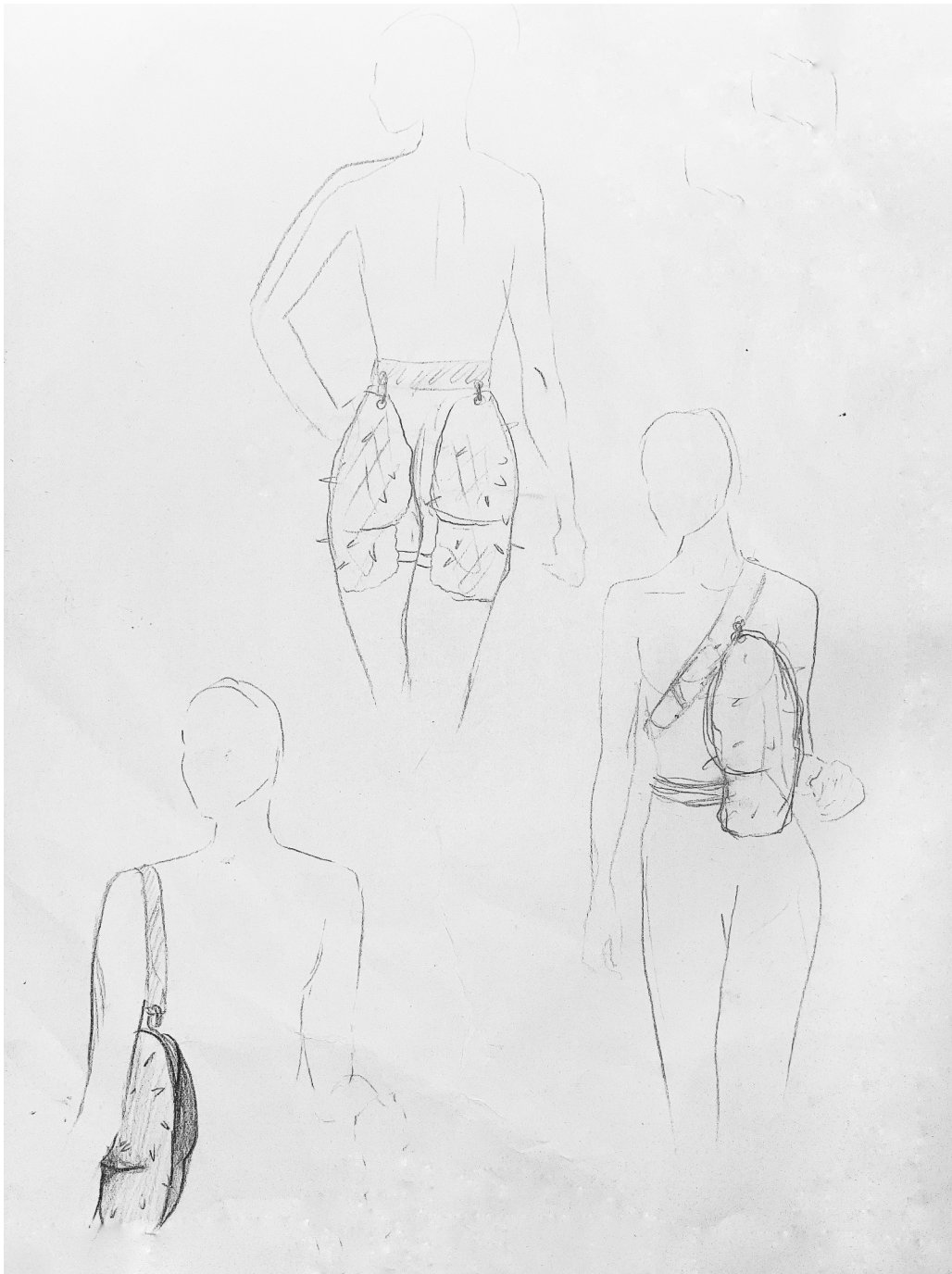

Obr. 53 Kabelka s twaronovým krytem, detail

3.4.3 Kabelka/doplňěk pro ochranu zadní části těla

Touto kabelkou jsem se inspirovala svou známou, se kterou jsem o této problematice diskutovala. Sama měla spoustu negativních zkušeností. Inspiroval mě její příběh, kdy ji pozadí v městské dopravě osahával neznámý muž. Napadlo mě tedy vytvořit na tato místa kryt.

Z počátku jsem zamýšlela vytvořit kryt z kůže, která by byla tvarovaná podle odlitku pozadí a podšitá protipořezovou tkaninou. Povrch by byl posetý ostrými punkovými ostny pro ochranu proti osahávání. Ochranný kryt by byl zavěšený za pásek a také upevněn pásky okolo steh. Ve formě kabelky by byly tyto dva kryty k sobě upevněny na suchý zip.

Obr. 54 První návrh na ochranný kryt/kabelku s ostny

Kůži jsem namočila vodou a dál tvarovala do odlitkové formy v negativu. Postupně jsem ji vytvrzovala po vrstvách UV pryskyřicí a současně kůži vyhlazovala z druhé strany. Prošla jsem různými zkouškami zapínání, než jsem došla k nejjednoduššímu zapínání na zip. Okraje kůže se pro začištění ohnuly a kryty se podšily dvojitou vrstvou Twaronu. Na spodní straně je našitý zip. Ve vrchní části je patentní zapínání pro snazší vyjmutí vnitřní kabelky.

Vnitřní kabelka opět tvarově vychází z tvaru kožených krytů a je šitá z batohoviny.

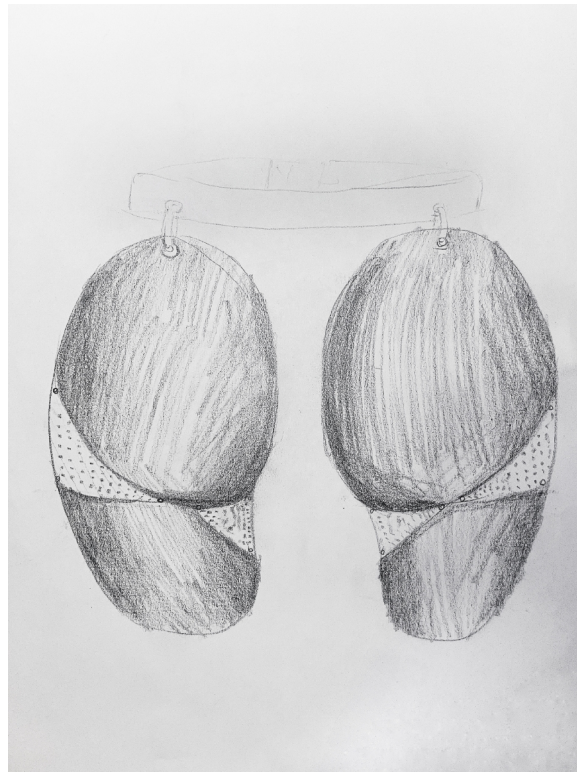
Obr. 55 Zkouška vnitřní kabelky z papíru

Na krytech jsou v horní části průchodky s kruhovou karabinkou, které jsou zavěšeny do průchodek na pásku.

Místo punkových hrotů jsem se rozhodla pro ochranu vůči osahávání aplikovat vyřezané díly ze struhadla, které jsou na dotek nepříjemné. Na skicách jsou zobrazené různé návrhy na umístění a tvar ze struhadla.

Obr. 56 Návrh na umístění vyřezaných kovových tvarů ze struhadla

Obr. 57 Návrh na umístění vyřezaných kovových tvarů ze struhadla

Obr. 58 Zkouška vytvarovaných kožených krytů s aplikovaným struhadlem

Vyřezané díly jsem zohýbala podle tvarů krytu a upevnila pomocí nýtů. Ve formě kabelky se kryty zapnou na zip a jedna karabinka se z pásku odepne. Pásek pak slouží jako ucho tašky. Kovové doplňky jsou opět v úpravě černého niklu.

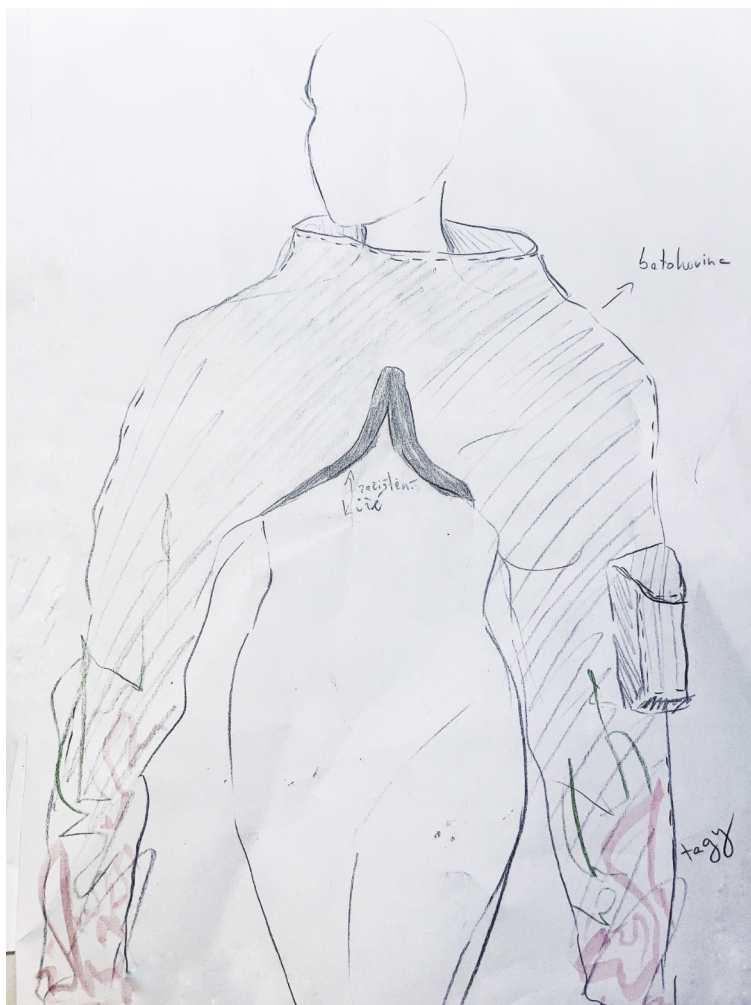
Obr. 59 Kabelka/doplňek pro ochranu zadní části těla

3.4.4 Ochranná bunda/kabelka

Chtěla jsem dál pracovat s motorkářskými kalhotami, kterým jsem se věnovala na začátku své práce (viz. na straně 22). Na zkoušku jsem kabelku vytvořila s nohavicemi využitými jako uši kabelky. Dno kabelky je zajištěné na zip.

Obr. 60 Zkouška kabelky s kevlarovými motorkářskými kalhotami

Obr. 61 Návrh na ochrannou bundu se stříhem kalhot

Aby byla celá kolekce materiálově sladěná, rozhodla jsem se, že kalhoty ušiji znovu z batohoviny. Na první zkoušce jsem se pokusila ušít ze zkušební textilie ochrannou bundu, která vychází stříhově z těchto motorkářských kalhot. Střih jsem místy zúžila pro přizpůsobení vrchní části těla, kde se bunda bude nosit.

Obr. 62 Zkouška ochranné bundy, která vychází ze střihu kalhot

Bunda se tedy ušila z černé batohoviny, která se podšila Twaronem. Rukávy se musely z kalhotového střihu výrazně zkrátit.

Obr. 63 Rozpracovaná bunda z rubu s twaronovou tkaninou

Střih bundy se úmyslně ušil tak, aby nositeli tvořil robustní, mohutnou siluetu pro odstrašení. Vytvořily se proto také záhyby na ramenou, aby se zdůraznily. Záhyby jsou umístěny také v oblasti prsou.

Kvůli vysoké tuhosti a nepoddajnosti materiálu se střih musel výrazně přizpůsobit, aby byl při nošení umožněn pohodlný pohyb těla. Kalhotový střih, ze kterého tato bunda vychází, se musel upravit v místech vsazení rukávů, které se prošly blíž k oblasti podpaží pro zlepšení pohybu. Bunda je rozepínací na zip pro komfort při oblékání/odstrojení. Také má bavlněnou podšívku. Po straně jednoho rukávu se vytvořila kapsa na suchý zip, do které lze uložit obranný předmět. Přišil se stojáček, který ochraňuje oblast krku. V místech stojáčku je zip pro zapnutí dna kabelky. Aby jezdec ze zipu nechtěně nevyjel, je zde na konci zipu poutko s karabinkou, která jezdce uchytí. Ucha kabelky jsou rukávy bundy. Ucha se spojí pomocí trojzubcové spony, která je připevněna na pásku. Pásek je umístěn na koncích rukávů.

Vnitřní kabelka je šitá z lehčí textilie – z kočárkoviny. Má jednoduchý obdélníkový střih s vnitřní kapsou na suchý zip a popruh.

Na vrchní části je poutko s karabinkou, která celou vnitřní kabelku uchycuje k bundové kabelce.

Obr. 64 Ochranná bunda/kabelka

Obr. 65 Ochranná bunda/kabelka

Obr. 66 Ochranná bunda/kabelka

Obr. 67 Ochranná bunda ve formě kabelky

4. Výtvarná rešerše

Tato kapitola bakalářské práce se bude zabývat výtvarníky nebo designéry, kteří pracují v podobném duchu, jejichž umělecká práce je inspirována podobnou tematikou, nebo v jejichž díle jsem například vnímala vizuální spojitost se svou prací.

4.1 Naiza H. Khan

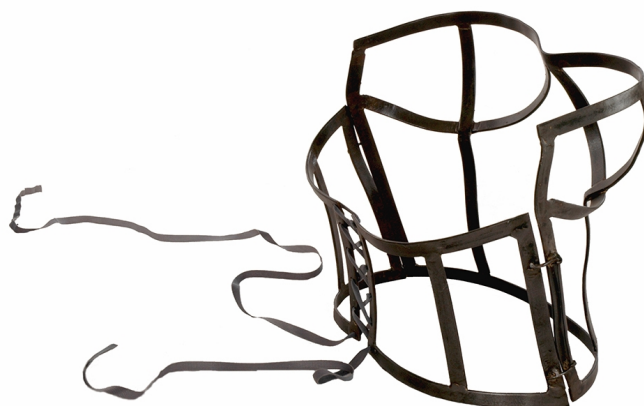
Pákistánská umělkyně, Naiza H. Khan, se zaměřuje ve svém díle na podobnou tematiku násilí na ženách, a to především na denní problematiku diskriminace vůči ženám, které jsou oběťmi násilných útoků a zneužívání, které často skončí nepotrestané. Umělkyně interpretuje soukromé životy žen v její rodné zemi. V její sérii s názvem „Heavenly ornament“ reaguje na tuto problematiku a vytvořila tak surové doplňky z kůže a pozinkované oceli evokující brnění.

Obr. 68 Naiza H. Khan, brnění jako spodní prádlo z pozinkované oceli dle [28]

Obr. 69 Naiza H. Khan, dílo s názvem "Páteř", Semiš dle [29]

Obr. 70 Naiza H. Khan, klecový korzet, kov a textil dle [30]

4.2 Vivienne Westwood

Vivienne Westwood je považována za designérku, která dala tvář punkovému stylu. Zároveň se stala aktivistkou, která neúnavně bojovala za lidská práva i ochranu klimatu.

Mezi její raná díla patří například triko z bavlněné gázy, kde také pracovala s motivem ženského poprsí ve formě potisku. Tento design pojednává o paradoxní myšlence být nahý, ale zároveň oblečený. Často se do tohoto trika oblékali muži a vykazovali tak gendrovou fluiditu.

Obr. 71 *Takashi Hatakeyama* - Vivienne Westwood, triko s motivem poprsí dle [31]

4.3 Alexander McQueen

McQueen byl známý svými dramatickými, intenzivními přehlídkami s performativním až divadelním přesahem. Fascinovalo ho ženské torso, kdy s tímto motivem pracoval a zdůrazňoval jeho formu až zkrusoval jeho fyzikální vlastnosti. Jeho pečlivé řemeslné zpracování nejen kůže mě nepřestává fascinovat, proto uvádím pár jeho děl.

Obr. 72 Alexander McQueen, kožený tvarovaný korzet z kolekce „No. 13“ dle [32]

Obr. 73 Alexander McQueen, šaty z tvarované kůže s koňskými žíněmi z kolekce „It's only a game“ dle [33]

V roce 1995 vytvořil kolekci s názvem “The Highland Rape“, kde odkazuje na historické útoky Anglie na jeho rodnou zemi Skotsko. Také čerpal ze svého svědectví domácího násilí, které utrpěla jeho sestra ze strany svého bývalého manžela. Na obrázku číslo 65 uvádím šaty z potrhané zeleno-bronzové krajky.

Obr. 74 Sølve Sundsbø. Alexander McQueen, potrhané šaty z kolekce "Highland Rape" dle [34]

5. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vytvoření funkčních doplňků, které lze rozložit na tzv. ochranné štíty. Ochrana je zajištěna prostřednictvím protipořezových textilií Twaron a Kevlar v kombinaci s UV pryskyřicí, které mohou zpomalit útok agresora a zmírnit tak poranění ostrým předmětem, a které mimo to poskytují psychologický pocit ochrany během nošení.

Tato kolekce funkčních kabelek vznikala ve spolupráci s mou matkou, Alenou Valíkovou a se studentkou druhého ročníku Fakulty textilní z oboru oděvního návrhářství, Leou Hartmannovou. Obě švadleny se podílely na ušití a zrealizování mé kolekce.

6. Seznam použité literatury

- [1] WHO. *World report on violence and health*. World Health organization. [online]. [cit. 15.12.2021]. Dostupné z www: https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/summary_en.pdf
- [2] Haškovcová, Helena. *Manuálek o násilí*. V Brně: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2004. ISBN 80-7013-397-x
- [3] Novinkykraje.cz. *Ilustrativní foto anorexie/bulimie*. [online]. Dostupné z www: <https://www.novinkykraje.cz/liberecky/2019/12/05/anorexie-a-bulimie-i-proc-jsou-psychickou-nemoci-a-koho-nejcasteji-postihuji/>
- [4] Shutterstock. Ilustrativní foto domácího násilí. Shutterstock.com. [online]. [cit. 07.01.2022]. Dostupné z www: <https://www.shutterstock.com/cs/image-photo/unhappy-childhood-nice-cheerless-girl-sitting-786388249>
- [5] Persefona - Pomoc obětem domácího násilí a znásilnění. *Co si představit pod pojmem sexuální násilí*. Persefona.cz. [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www: <https://www.persefona.cz/co-si-predstavit-pod-pojmem-sexualni-nasili>
- [6] Konsent.cz. *Souhlas*. Konsent [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www: <https://konsent.cz/souhlas/>
- [7] proFem.cz. *Sexuální násilí*. ProFem [online]. [cit. 07.01.2022]. Dostupné z www: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/sexualni-nasili>
- [8] Idnes.cz. *Útočníci si ženy testují. Před napadením je můžete odradit*. Michaela Černá. [online]. [cit. 02.12.2021]. Dostupné z www: https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/utocnici-si-zeny-nejdrive-testuji-naucte-se-v-lekci-sebeobran-y-jak-spravne-reagovat.A160318_180240_spolecnost_mcn

[9] Moderni-sebeobrana.cz. *Proč ses nebránila?*. Pavel Houdek. [online]. [cit. 02.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.moderni-sebeobrana.cz/proc-ses-nebrnila.html>

[10] Policie České republiky. *Prevence - Jak se zachovat, jste-li přepadeni*. [online]. [cit. 02.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.policie.cz/clanek/preventiste-radi-prevence-jak-se-zachovat-jste-li-prepadeni.aspx>

[11] *Zákony pro lidi. 40/2009 Sb. Trestní zákoník*. Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40?text=nutn%C3%A1+obrana>

[12] Krimi-Plzeň. *Vše o nutné obraně*. Krimi Plzeň [online]. Dostupné z www: <https://www.krimi-plzen.cz/a/jak-se-branit-a-nenechat-se-zavrit-od-a-do-z/>

[13] Lochness-jewels. *Jak nabít amulet nebo vyčistit talisman před použitím* [online]. 2020. Dostupné z www: <https://lochness-jewels.com/cs/2021/02/28/comment-charger-une-amulette-ou-nettoyer-un-talisman-avant-de-le-porter/>

[14] Shanti. *Amulety, talismany a jejich magické schopnosti* [online]. 2018. Dostupné z www: <https://www.shanti.cz/blog/amulety-talismany-a-jejich-magicke-schopnosti/>

[15] Estemia. *Význam minerálů, jejich účinky a vlastnosti* [online]. Dostupné z www: https://www.estemia.cz/vyznam-mineralu?gclid=CjwKCAiA4veMBhAMEiwAU4XRr-TeR2vyBzQjB-ybl67PPedn6gXYrg8vGSBWyTz9nEFCSK1t63RaXhoCGXIQAvD_BwE

[16] Florian Jung. *pixabay.com* [online]. [cit. 24.11.2021]. Dostupné z www: <https://pixabay.com/photos/lava-lava-stone-canarian-island-823045/>

[17] Estemia. *Kabbalah náramky* [online]. [cit. 02.12.2021]. Dostupné z www:

<https://www.estemia.cz/kabbalah-naramky>

[18] Obchod-Harmonie. *Kabbalah - saténová ochranná červená šňůrka*. [online]. Dostupné z: www.https://www.obchod-harmonie.cz/kabbalah-satenova-ochranna-cervena-snurka/

[19] Wikipedie. *Násilí* [online]. Dostupné z www.https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1sil%C3%AD

[20] OSN. *Každá třetí žena nebo dívka na světě zažije násilí. Oranžová kampaň OSN chce tuto pandemii zastavit* [online]. [cit. 02.01. 2023]. Dostupné z: <https://osn.cz/kazda-treti-zena-nebo-divka-na-svete-zazije-nasili-oranzova-kampan-osn-chce-tuto-pandemii-zastavit/>

[21] Agentura Evropské Unie pro základní práva. *Násilí na ženách: průzkum napříč EU. Stručně o výsledcích*. [online]. [cit. 02.01. 2023]. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_cs.pdf

[22] ŠIMÁČKOVÁ, Kateřina, Barbara HAVELKOVÁ a Pavla ŠPONDROVÁ, ed. *Mužské právo: jsou právní pravidla neutrální?*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-761-7.

[23] vlada.cz. *Domácí násilí a sexuální násilí v roce 2021*. Vláda ČR [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www.https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/Domaci-nasili-a-sexualni-nasili-v-roce-2021.pdf

[24] Jaktrestame.cz. *Jak trestáme* [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www.https://jaktrestame.cz/

[25] Sociologický ústav AV ČR. *Násilí na ženách v souvislosti s covid-19*. Blanka Nyklová [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www.https://www.soc.cas.cz/publikace/nasili-na-zenach-v-souvislosti-s-covid-19

[26] Rozhlas Sever. *O domácím násilí s odborníci*. Lenka Šobová [online]. [cit. 06.01.2022]. Dostupné z www: <https://sever.rozhlas.cz/o-domacim-nasili-s-odbornici-8641794>

[27] *Slut walk ve Filadelfii*, 2011 [online]. Joseph Kaczmarek [cit. 2022-12-18]. Dostupné z: <https://archive.thinkprogress.org/1-in-3-college-men-in-survey-say-they-would-rape-a-woman-if-they-could-get-away-with-it-ffa7406b9778/>

[28] Naiza Khan. *Heavenly ornament*. [online]. [cit. 04.01. 2023]. Dostupné z: <https://www.naizakhan.com/heavenly-ornaments/?i=1673>

[29] Naiza Khan. *Heavenly ornament*. [online]. [cit. 04.01. 2023]. Dostupné z: <https://www.naizakhan.com/heavenly-ornaments/?i=1674>

[30] Naiza Khan. *Heavenly ornament*. [online]. [cit. 04.01. 2023]. Dostupné z: <https://www.naizakhan.com/heavenly-ornaments/?i=1680>

[31] Takashi Hatakeyama. *Vivienne Westwood shirt*. 1997. [online]. [cit. 04.01. 2023]. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/asset/shirt-vivienne-westwood-and-malcolm-mclaren/cgEHu7UKeNAw7g>

[32] Sølve Sundsbø. *Alexander McQueen corset*. Google Arts & Culture. Google Arts & Culture [online]. [cit. 04.01. 2023]. Dostupné z: <https://artsandculture.google.com/asset/corset-alexander-mcqueen/1AFFotHB--nyXA>

[33] Sølve Sundsbø. *Alexander McQueen dress*. Alexander McQueen Savage Beauty. [online]. [cit. 05.01. 2023]. Dostupné z: <https://blog.metmuseum.org/alexandermcqueen/dress-its-only-a-game/>

[34] Sølve Sundsbø. *Alexander McQueen dress*. Alexander McQueen Savage Beauty. [online]. [cit. 05.01. 2023]. Dostupné z: <https://blog.metmuseum.org/alexandermcqueen/dress-highland-rape/>